

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 130/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Sierilän vesivoimalaitoksen rahoituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jenni Pitko/vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 130/2023 vp:

Suunnitteleeko hallitus jonkinlaista valtion rahallista tukea Sierilän voimalaitoksen rakentamiselle ja

mitä hallitus tekee varmistaakseen, että puhtaan energian lisääminen ei johda luonnon kannalta haitallisiin toimenpiteisiin, kuten Sierilän rakentaminen on?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma on kunnianhimoinen puhtaan energian tuotannon lisäämisessä. Hallitusohjelman mukaan sähköntuotanto Suomessa moninkertaistuu ja sähköä riittää myös tuulettomina pakkasjaksoina. Suomen tulisi olla omavarainen vuositason ja toimintavarmuuden varmistettu kaikenlaisissa tilanteissa. Hallituksen ohjelma korostaa myös säätövoiman riittävyyttä.

Hallituksen ohjelman mukaisesti hallitus vahvistaa energiajärjestelmälle tärkeän säätökykyisen vesivoiman toimintaedellytyksiä. Mahdollista lisävesivoiman rakentamista suunnataan sellaisiin vesistöihin, jotka on jo valjastettu sähköntuotantoon. Lisäksi hallitus edistää pumppuvoimahankkeiden toteutumista ja on jo sisällyttänyt ne luvituksen etusijaisuusmenettelyyn.

Vesivoimalla on tärkeä rooli energiajärjestelmässä säätövoimana etenkin nyt, kun yhä suurempi osa sähkön tuotannosta perustuu uusiutuviin energialähteisiin, joiden tuotantomäärät vaihtelevat esimerkiksi tuulisuuden mukaan. Kansallista tukea energiainvestointeihin voidaan myöntää työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoimasta energiatuesta. Energiatukea on viime vuosina pyritty kohdistamaan yhä vahvemmin uuden teknologian demonstraatiohankkeiden tukemiseen.

Valtioneuvoston asetuksessa 262/2023 säädetään energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027. Asetuksen 5 §:n 6 momentin mukaisesti energiatukea ei kuitenkaan voida myöntää vesivoimaa koskeviin investointihankkeisiin. Kemijoki Oy on jättänyt Sierilän vesi-

voimalaitosta koskevan energiatukihakemuksen työ- ja elinkeinoministeriöön 15.9.2023 sulkeutuneessa tukihaussa.

Vesivoimalaitoksen rakentaminen edellyttää vesilain (587/2011) mukaista vesitalouslupaa. Vesitalousluvan myöntämisen edellytyksenä on lain 3 luvun 4 §:n mukaan muun muassa, että vesitaloushanke ei saa aiheuttaa huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa tai vesiluonnossa ja sen toiminnassa.

Mikäli jokin puhtaan energian hanke edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, edellyttää ympäristöluvan myöntäminen lain 49 §:n mukaan, ettei toiminnasta aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun muassa ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, taikka erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista.

Sekä vesilain että ympäristönsuojelulain soveltamisalan hankkeissa, jotka aiheuttavat todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia, sovelletaan myös ympäristövaikutusten arviointinettelystä annettua lakia (252/2017). Lupahakemukseen on liitettävä mainitun lain mukainen arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä ennen päätöksentekoa. Lupapäätökseen on sisällytettävä muun muassa yhteysviranomaisen tekemä perusteltu päätelmä. Lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointi on otettu huomioon.

Vesilain ja ympäristönsuojelulain lupaedellytyssäännöksillä ja luvassa asettavilla lupamääräyksillä sekä niiden valvonnalla pyritään varmistamaan, ettei hankkeesta aiheudu huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia. Korkein hallinto-oikeus on vahvistanut Sierilän voimalaitoksen vesitalousluvan.

Helsingissä 1.11.2023

Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen

VN/28959/2023-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: